

C U P R I N S

<i>Cuvânt-înainte</i>	7
Tradiționalism și modernism.....	9
Doi poeți tradiționaliști: George Coșbuc și Octavian Goga.....	15
Simbolismul românesc.....	25
George Bacovia	32
Doi poeți moderniști: Lucian Blaga și Ion Barbu.....	38
Lucian Blaga	38
Ion Barbu.....	56
Tudor Arghezi – „sinteză între tradiționalism și modernism”.....	68
Liviu Rebreanu și Camil Petrescu – ctitori ai romanului românesc modern	89
Liviu Rebreanu	89
Camil Petrescu	103
Mihail Sadoveanu – povestitor de tip arhaic ?.....	115
<i>Teste de autoevaluare</i>	137
<i>Referințe critice</i>	157

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2008
Editură acreditată de *Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului*
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior*.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARINESCU, VALERIU

Repere ale literaturii române din perioada 1880-1940/

Valeriu Marinescu – București, Editura Fundației *România de Mâine*, 2008

ISBN 978-973-163-219-3

821.135.1.09" 1880/1940"

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă și se pedepsește conform legii.

*Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului revine
exclusiv autorului/autorilor.*

Redactor: Cosmin COMARNESCU

Tehnoredactor: Marcela OLARU

Coperta: Magdalena ILIE

Bun de tipar: 14.05.2008; Coli tipar: 9,75

Format: 16/61×86

Editura Fundației *România de Mâine*
Bulevardul Timișoara nr.58, București, Sector 6
Tel./Fax: 021/444.20.91; www.spiruharet.ro
e-mail: contact@edituraromaniademaine.ro

TESTE DE AUTOEVALUARE

Alegeți varianta corectă

1) Versurile „Singur, singur, singur, / Vreme de beție, / I-auzi cum mai plouă, / Ce melancolie! / Singur, singur, singur” au fost scrise de:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

2) Versurile „Copacii albi, copacii negri / Stau goi în parcul solitar: / Decor de doliu, funerar... / Copacii albi, copacii negri” au fost scrise de:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

3) Versurile „Să nu dea Dumnezeu cel sfânt / Să vrem noi sânge, nu pământ! / Când nu vom mai putea răbda, / Când foamea ne va răscula, / Hristoși să fiți, nu veți scăpa / Nici în mormânt!” au fost scrise de:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

4) Versurile „Eu vreau cu Fulger să rămân! / Ah, Dumnezeu, nedrept stăpân, / M-a dușmănit trăind mereu / Și-a pizmuit norocul meu! / E un păgân și Dumnezeu, / E un păgân.” au fost scrise de:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

5) Poeziile *Plugarii*, *Clăcașii*, *Dascălul*, *Dăscălița* au fost scrise de:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

6) Afirmația „Eu n-am fost țăran, dar am priceput păsurile satului și m-am contopit cu toate durerile lui” a fost făcută de:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

7) Cine formulează teoria mutației valorilor estetice?

- a) G. Călinescu;
- b) Titu Maiorescu;
- c) E. Lovinescu;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

8) Articolele *Logica poeziei, În pragul secolului, Poezia viitorului* – adevărate programe ale simbolismului românesc – au fost scrise de:

- a) Ștefan Petică;
- b) Alexandru Macedonski;
- c) Ovid Densusianu.

9) Poezia simbolistă bacoviană exprimă:

- a) universul rural;
- b) viața târgurilor prăfuite de provincie;
- c) ambele variante de mai sus;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

10) Poezia *Rugăciune* este socotită arta poetică a lui:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

11) Un volum de versuri inspirat de Războiul pentru Independența României a scris:

- a) Alexandru Macedonski;
- b) George Coșbuc;
- c) Octavian Goga;
- d) G. Bacovia.

12) Întemeietorul revistei *Literatorul* este:

- a) Octavian Goga;
- b) George Coșbuc;
- c) Alexandru Macedonski;
- d) G. Bacovia.

13) În ciclul „Noptilor”, Macedonski consacră câte o noapte pentru fiecare:

- a) anotimp;
- b) lună;
- c) an;
- d) semestru.

14) Poezia *Noi vrem pământ* a fost scrisă de:

- a) Octavian Goga;
- b) George Coșbuc;
- c) Alexandru Macedonski;
- d) Ion Barbu.

15) Alegeți seria în care volumele coșbuciene sunt în ordine cronologică:

- a) *Balade și idile; Cântece de vitejie; Ziarul unui pierde-vară; Fire de tort*
- b) *Balade și idile; Fire de tort; Ziarul unui pierde-vară; Cântece de vitejie*
- c) altă ordine.

16) Articolele *Despre poezie, Simțurile în poezie, Poezia viitorului* au fost scrise de:

- a) Octavian Goga;
- b) George Coșbuc;
- c) Alexandru Macedonski;
- d) Ion Barbu.

17) Articolul *Poezia viitorului* teoretizează conceptul de poezie:

- a) clasică;
- b) romantică;
- c) simbolistă;
- d) expresionistă.

18) Poeziile *Moină* și *Lacustră* au fost scrise de:

- a) G. Bacovia;
- b) Octavian Goga;
- c) Alexandru Macedonski;
- d) Alexandru Vlahuță.

19) Este poet simbolist:

- a) Verlaine;
- b) Rimbaud;
- c) Mallarmé;
- d) toate variantele de mai sus.

20) *Vestitorii primăverii*, *Concertul primăverii*, *Furtuna primăverii* sunt poezii semnate de:

- a) Octavian Goga;
- b) George Coșbuc;
- c) G. Bacovia;
- d) Alexandru Vlahuță.

21) Poeziile *Doina*, *Hora*, *Pentru libertate*, *Ex ossibus ultor*, *In opressores*, *Dunărea și Oltul* sunt scrise de:

- a) Octavian Goga;
- b) George Coșbuc;
- c) G. Bacovia;
- d) Alexandru Vlahuță.

22) Poeziile *Dorobanțul*, *Pe drumul Plevnei*, *La Smârdan*, *Povestea căprarului* sunt scrise de:

- a) Octavian Goga;
- b) George Coșbuc;
- c) G. Bacovia;
- d) Alexandru Vlahuță.

23) Este volum de versuri al lui Octavian Goga:

- a) *Ne cheamă pământul*;
- b) *Din umbra zidurilor*;
- c) toate variantele de mai sus.

24) Este volum al lui Octavian Goga:

- a) *Cântece fără țară*;
- b) *Din larg*;
- c) ambele variante de mai sus;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

25) Poezia lui Octavian Goga exprimă:

- a) energia spirituală, ținuta demnă, fermitatea și aspirațiile neamului său;
- b) jalea și mânia mocnită ale strămoșilor iobagi de pe Târnave;
- c) ambele variante de mai sus;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

26) Primul volum de versuri al lui Goga, apărut în 1905, reunește creații de referință precum:

- a) *Rugăciune*;
- b) *Oltul*;
- c) *Plugarii*;
- d) toate variantele de mai sus.

27) Primul volum de versuri al lui Goga, apărut în 1905, reunește creații de referință precum:

- a) *Clăcașii*;
- b) *Dăscălița*;
- c) *Apostolul*;
- d) toate variantele de mai sus.

28) Volumul lui Goga *Ne cheamă pământul* este scris sub influența:

- a) răscoalei țărănești din 1907;
- b) răscoalei de la Bobâlna;
- c) răscoalei conduse de Horea, Cloșca și Crișan;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

29) Octavian Goga:

- a) vede în țăran „un om chinuit al pământului”;
- b) este de părere că arta, poezia trebuie să îndeplinească o funcție socială;
- c) crede că scriitorul trebuie să fie un luptător, un mare învățător al neamului, un om care „filtrează durerile poporului prin sufletul lui”;
- d) toate variantele de mai sus.

30) Satul prezentat de Goga este unul:

- a) al durerii;
- b) al revoltei;
- c) „orfan de cântece și glume”;
- d) toate variantele de mai sus.

31) Există, în lumea satului prezentat de Goga, niște figuri reprezentative, care au misiunea să apere naționalitatea:

- a) dascălul;
- b) dascălița;
- c) preotul;
- d) toate variantele de mai sus.

32) Universul poetic al lui Goga trebuie văzut ca o expresie a:

- a) năzuințelor de libertate socială;
- b) năzuințelor de unitate națională ale poporului nostru;
- c) ambele variante de mai sus;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

33) În poezia lui Goga, Ardealul este:

- a) un tărâm de vis (ca în poezia *Noi*);
- b) un tărâm al durerii, al plânsului;
- c) un tărâm al revoltei;
- d) toate variantele de mai sus.

34) Motive specifice universului liric al lui Goga sunt:

- a) motivul lacrimii;
- b) motivul casei;
- c) ambele variante de mai sus;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

35) Goga, pentru a demonstra dreptul politic legitim al românilor ardeleni, vechimea lor, apelează la:

- a) arhaisme;
- b) regionalisme;
- c) termeni având rezonanță biblică;
- d) toate variantele de mai sus.

36) Poeziile *Plugarii* și *Clăcașii*:

- a) aduc în prim-plan încrederea în ziua luminii și a biruinței;
- b) sunt niște pasteluri;
- c) sunt niște balade inspirate din folclor;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

37) Ca mișcare literară, simbolismul se afirmă prin 1885, mai întâi în:

- a) Franța;
- b) Germania;
- c) Italia;
- d) Rusia.

38) Simbolismul se afirmă ca o reacție la:

- a) parnasianism (la acel cult al formei);
- b) naturalism (ce cultiva excesiv cazul, maladivul, fiziologicul);
- c) romantismul declamator (caracterizat prin hipertrofierea eului);
- d) toate variantele de mai sus.

39) Poeții simbolști francezi se autointitulează:

- a) „blestemați”;
- b) „nehotărâți”;
- c) „caricaturiști”;
- d) toate variantele de mai sus.

40) Poezia simbolistă devine:

- a) o nevroză;
- b) un dezechilibru;
- c) o trăire exacerbată a simțurilor;
- d) toate variantele de mai sus.

41) Simboliștii aspiră spre cunoașterea unei lumi de dincolo de aceasta prin:

- a) religie;
- b) asceză;
- c) pe cale rațională;
- d) niciuna dintre variantele de mai sus.

42) Simbolismul are ca trăsături:

- a) eliminarea tabloului, a picturalului, a anecdoticului;
- b) rămânerea în zona sugestiei;
- c) încifrarea mesajului;
- d) toate variantele de mai sus.

- 43) Simbolismul introduce în poezie:
- a) navele singuratice și enigmatice;
 - b) citadinismul, orașul tentacular;
 - c) mansardele sordide, populate de fizici;
 - d) toate variantele de mai sus.

44) Profund înnoitoare, poezia românească din secolul al XX-lea s-a afirmat pe coordonatele raportului dintre *tradiție* și *inovație*, dintre *tradiționalism* și *modernism*. Poetul Tudor Arghezi se înscrie pe coordonata:

- a) tradiției;
- b) modernismului;
- c) tradiției și modernismului.

45) Prima monografie despre poezia lui Ion Barbu a scris-o:

- a) G. Călinescu;
- b) Tudor Vianu;
- c) Vladimir Streinu.

46) Lucian Blaga e unul dintre cei mai originali creatori de imagini din literatura noastră în volumul de debut *Poemele luminii* (1919). Această caracteristică se menține și în:

- a) *Pașii profetului*;
- b) *Lauda somnului*;
- c) toate volumele ce au urmat.

47) Poezia lui T. Arghezi: *De-a v-ați ascuns* este o poezie de inspirație:

- a) folclorică;
- b) filozofică;
- c) ludică.

48) „E dat acestui trist norod
Și oul sterp ca de mâncare,
Dar viul ou, la vârful cu plod,
Făcut e să-l privim la soare!”

Versurile de mai sus sunt scrise de:

- a) G. Bacovia;
- b) Lucian Blaga;
- c) Ion Barbu.

49) Poezia *Testament* e așezată în fruntea volumului:

- a) *Flori de mucigai*;
- b) *Cuvinte potrivite*;
- c) *Cântare omului*.

50) Ion Barbu este pseudonimul lui:

- a) Nicolae Iordache;
- b) Dan Botta;
- c) Dan Barbilian.

51) Care dintre volumele următoare este cel de debut al lui Lucian Blaga?

- a) *Pașii profetului*;
- b) *La cumpăna apelor*;
- c) *Poemele luminii*.

52) Volumul de versuri *Poemele luminii* a apărut în anul:

- a) 1919;
- b) 1921;
- c) 1924.

53) Despre ce roman scris de Liviu Rebreanu, apărut în 1920, se spune că reprezintă începutul romanului românesc obiectiv, modern?

- a) *Ion*;
- b) *Ciuleandra*;
- c) *Pădurea spânzuraților*.

54) Într-un text al lui Camil Petrescu, ilustrativ pentru conceptul de *autenticitate*, autorul precizează: „eu nu pot vorbi onest decât la persoana întâi”. Despre ce text este vorba?

- a) *Patul lui Procust*;
- b) *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*;
- c) *Noua structură și opera lui Marcel Proust*.

55) Cărui autor îi aparține romanul *Cimitirul Buna-Vestire*?

- a) Mihail Sadoveanu;
- b) Tudor Arghezi;
- c) Liviu Rebreanu.

56) În care dintre romanele lui Liviu Rebreanu este dezvoltat cazul de conștiință al personajului principal, scindat între două entități esențiale cărora le aparține deopotrivă: cea națională și cea statală?

- a) *Ion*;
- b) *Ciuleandra*;
- c) *Pădurea spânzuraților*.

57) Care eveniment istoric a inspirat întâmplările zguduitoare ale romanului *Răscoala* de Liviu Rebreanu?

- a) Răscoala din 1907;
- b) Răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan;
- c) Răscoala lui Tudor Vladimirescu.

58) Camil Petrescu a scris următoarele piese de teatru:

- a) *Danton, Act venețian, Suflete tari*;
- b) *Danton, Iona, Jocul ielelor*;
- c) *Danton, Meșterul Manole, Răzvan și Vidra*.

59) Romanul *Ion* debutează cu descrierea drumului către satul Pripas. Ce semnificație atribuieți drumului, știind că autorul revine asupra lui și în scena finală?

- a) element de simetrie, sublinierea raportului viață-literatură;
- b) parte a decorului.

60) Care este principala caracteristică a stilului lui Liviu Rebreanu?

- a) stilul metaforic;
- b) sobrietatea.

61) Numiți motivul pentru care Ion (personajul din romanul omonim) abandonează școala:

- a) nu era capabil să învețe;
- b) se îndrăgostește de Ana;
- c) îi era mai drag pământul.

62) Țăranii din Pripas ascultă cu preponderență *glasul*:

- a) frumuseții;
- b) iubirii;
- c) pământului.

63) Povestirea care prefigurează conflictul din romanul *Ion* este:

- a) *Proștii*;
- b) *Ițic Ștrul, dezertor*;
- c) *Catastrofa*;
- d) *Rușinea*.

64) Personajul Ion va fi ucis de:

- a) Ana;
- b) George;
- c) Vasile Baciuc;
- d) Titu Herdelea.

65) Camil Petrescu, unul dintre întemeietorii romanului modern, se apropie prin opera sa de:

- a) Balzac;
- b) Proust;
- c) Sartre.

66) Care este, în opinia lui Camil Petrescu, stilul cel mai potrivit pentru a reda ideea de autenticitate:

- a) anticalofil;
- b) stilizat;
- c) metaforic.

67) Din ce motiv se căsătorește Ștefan Gheorghidiu cu Ela?

- a) pentru bani;
- b) pentru poziția socială;
- c) deoarece era cea mai frumoasă studentă.

68) Cărui prozator îi aparține teza conform căreia romanul se întemeiază pe probleme de conștiință?

- a) Liviu Rebreanu;
- b) Camil Petrescu;
- c) Hortensia Papadat-Bengescu;
- d) Mihail Sadoveanu.

69) Ștefan Gheorghidiu face parte din categoria:

- a) inadaptaților;
- b) ariviștilor;
- c) egoiștilor.

70) Care dintre piesele următoare **NU** aparține lui Camil Petrescu?

- a) *Jocul de-a vacanța*;
- b) *Jocul ielelor*.

71) Ca prozator, Liviu Rebreanu se înscrie pe linia lui:

- a) Ion Creangă;
- b) Nicolae Filimon;
- c) Ioan Slavici.

72) Romanul *Răscoala* de Liviu Rebreanu este:

- a) de dragoste;
- b) psihologic;
- c) fantastic;
- d) social.

73) În romanul *Răscoala* accentul cade pe:

- a) personaje;
- b) descrieri de natură;
- c) înlănțuirea evenimentelor.

74) Personajul care face legătura între romanele *Ion* și *Răscoala* este:

- a) Miron Iuga;
- b) Apostol Bologa;
- c) Zaharia Herdelea;
- d) Titu Herdelea.

Răspundeți cu ADEVĂRAT sau cu FALS

1) În ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și în special în anii care au urmat începutului de secol, mișcarea literară nu mai are unitatea și vigoarea din primii ani ai *Junimii*.

2) Mulți scriitori ai sfârșitului de veac XIX vor aborda teme sociale și, în special, problematica vieții rurale, una dintre marile contradicții ale sfârșitului de secol, care va determina grave convulsii și va culmina cu Răscoala din 1907.

3) Aproape toți scriitorii sfârșitului de secol XIX revin la orientările, la teoriile și la programele sociale de la 1848, care susțineau „funcția socială și educativă a literaturii”.

4) *Literatorul* era o revistă ce propunea o literatură „nouă”.

5) Noile orientări literare, conturate în ultimele două decenii ale secolului al XIX-lea, în special simbolismul în poezie și naturalismul în proză, iau amploare și se extind și în primele decenii ale secolului următor.

6) Simbolismul macedonskian este puternic influențat de romantism, fuzionând uneori și cu parnasianismul.

7) În literatură, au fost numite *moderniste* toate curentele postromantice, începând cu anul 1880, adică odată cu nașterea simbolismului.

8) Modernismul presupune o transformare structurală de esență la nivelul fiecărui gen literar.

9) La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, se manifestă o diversitate de tendințe și de orientări, generând, însă, puține opere semnificative.

10) Curentul literar de la cumpăna veacurilor XIX - XX este mai ales realismul, identificat în operele scriitorilor sămănătoriști și poporaniști.

11) *Tradiționalismul* este un curent cultural care, așa cum sugerează și numele, prețuiește, apără și promovează tradiția, înțelege că o însumare a valorilor arhaice, tradiționale ale spiritualității, valori expuse pericolului degradării.

12) Adepții sămănătorismului și ai poporanismului au respins cu fermitate orice tendință a civilizației moderne, susținând ideea că mediul citadin este periculos pentru puritatea sufletelor.

13) La cumpăna veacurilor XIX – XX, se scrie proză realistă de reconstituire socială, istoria și folclorul fiind principalele surse de inspirație, și se ilustrează, exagerat, specificul național.

14) Sămănătoriștii se opun influențelor străine, considerate primejdioase pentru cultura națională.

15) Coșbuc susține necesitatea unui ideal, a unei literaturi care să lumineze poporul.

16) Nicolae Iorga militează pentru intrarea în universalitate prin naționalism, integrând esteticul în etnic.

17) În perioada interbelică, direcția tradiționalistă se regăsește, la nivel ideologic, în programul promovat mai ales de două reviste cu orientări politice distincte: *Gândirea* și *Viața românească*.

18) Modernismul românesc va avea un caracter polemic, adepții lui opunându-se tradiționalismului reprezentat de sămănătorism și de poporanism.

19) Literatura română de la cumpăna veacurilor XIX - XX nu a rămas strict ancorată în problematica social-politică a vremii, pentru că au apărut noi modalități lirice, o tematică mai complexă, deși aceste direcții și tendințe au întâmpinat numeroase împotriviri.

20) Din întâlnirea orientărilor tradiționalistă și modernistă, au rezultat, cum era de așteptat, numeroase polemici, cu argumente mai mult sau mai puțin valide.

21) Cel care formulează la noi o teorie despre modernism este E. Lovinescu, pornind de la alte două teorii: a sincronismului și a mutației valorilor estetice.

22) *Teoria (principiul) sincronismului* este dezvoltată în *Istoria civilizației române moderne*.

23) Lovinescu, bazându-se pe conceptul lui Tacitus – *saeculum* –, vorbește despre *spiritul secolului* și propune raportarea la contemporaneitate.

24) Lovinescu socotește că, într-o anumită epocă, există un spirit al timpului ce se propagă de la o cultură la alta, prin procesul numit *imitație*.

25) Pentru Lovinescu, imitația este un concept pozitiv, care nu presupune copierea, ci puterea de adaptare, de asimilare de care dispune un popor.

26) Teoria „formelor fără fond”, susținută de Titu Maiorescu, este acceptată și de Lovinescu, dar acesta din urmă consideră că formele pot să-și creeze uneori fondul.

27) E. Lovinescu arată că, la o sumară retrospectivă a culturii europene, se observă existența unor centre de iradiere, de propagare a culturii către ariile laterale.

28) Lovinescu observă că imitația pleacă de la centru spre periferie și de la oraș spre sat (satul imită orașul).

29) La noi, modernismul înseamnă neapărat citadinism și de aceea, Lovinescu a susținut pătrunderea citadinismului în literatură, apreciindu-i pe Camil Petrescu și pe Hortensia Papadat-Bengescu.

30) Pornind de la teoriile lui Lovinescu, Liviu Rebreanu creează romanul românesc modern, prin *Ion* (care este un roman obiectiv) și prin *Pădurea spânzuraților* (care este un roman de analiză psihologică).

31) *Teoria mutației valorilor estetice* se formulează în *Istoria literaturii române contemporane* și reprezintă o aplicare a sincronismului în domeniul esteticului.

32) Lovinescu crede că un text are un anumit coeficient de actualitate, cititorii din epoca lui îl vor recepta cu un anumit interes și cu un anumit grad de plăcere, dar acestea vor scădea pe măsură ce ne îndepărtăm, în timp, de respectivul text.

33) E. Lovinescu vorbește despre imposibilitatea unui contact autentic între prezentul receptorului și opera din trecut; adevărata trăire a operei de artă este așezată în timpul comun, care unește opera cu cititorul său.

34) Lovinescu vorbește despre două feluri de mutații: de conținut (conținut istoric, geografic, cultural care s-a învechit și care trebuie asimilat printr-o lectură suplimentară, adiacentă) și funcțională (în cazul capodoperelor, care pot fi citite și reinterpretate dintr-o altă perspectivă de diferite generații).

35) Un rol important, în perioada interbelică, l-au avut revista *Sburătorul* și cenaclul cu același nume, conduse de E. Lovinescu.

36) Mulți scriitori tineri, viitoare personalități ale literaturii române, și-au cizelat talentul și au dobândit o personalitate artistică datorită contactului cu Lovinescu: Camil Petrescu, Ion Barbu, Anton Holban, Ilarie Voronca, G. Călinescu, Hortensia Papadat-Bengescu.

37) Dacă, în clasicism, accentul cădea pe rațiune, iar în romantism – pe sentiment, moderniștii consideră că poezia nu este sentiment și nu trebuie confundată emoția de tip afectiv cu emoția estetică.

38) Poetul modernist nu se mai arată interesat de funcția de comunicare a limbajului, ci de conotații, care presupun sugestia.

39) Privită în ansamblu, viața literară de la sfârșitul secolului al XIX-lea devine mai agitată, prin încercarea scriitorilor de a găsi noi formule, noi modalități de exprimare artistică.

40) Opera lui George Coșbuc este o monografie a satului românesc, cu drame și cu bucurii, cu pasiuni și cu conflicte.

41) Volume de versuri ale lui George Coșbuc sunt *Balade și idile*, *Fire de tort*, *Ziarul unui pierde-vară*, *Cântece de vitejie*.

42) Coșbuc urmărește sentimentul de iubire în evoluția lui, de la înmuguririle tainice (*Rea de plată*, *Scara*, *Spinul*) până la dezamăgire (*Cântecul fusului*, *Fata morarului*) sau până la împlinire prin căsătorie (*Numai una*).

43) Idila coșbuciană este manifestarea elementară, spontană a instinctului erotic, o mică scenetă ale cărei personaje sunt fata și flăcăul.

44) Așa numitele „personaje lirice” din idilele lui Coșbuc nu sunt altceva decât expresii metaforice ale propriului eu.

45) Idila coșbuciană, ca și poezia de peisaj, formează partea cea mai durabilă a operei scriitorului născut în zona Năsăudului.

46) Natura lui Coșbuc este umanizată, are anumite atribute proprii.

47) G. Călinescu sublinia faptul că, la Coșbuc, natura este grupată după îndeletniciri omenești, este socială și calendaristică.

48) Pastelul lui Coșbuc, creație clasică, se caracterizează prin luminozitate, prin seninătate, prin echilibru, prin sensibilitate vizuală și auditivă.

49) După anul 1900, Coșbuc se ocupă în special de poezia revoltei sociale și a trecutului istoric.

50) Seta de dreptate socială își găsește, în opera lui Coșbuc, una dintre cele mai puternice reprezentări artistice din poezia românească.

51) Versul coșbucian devine, în *In opresores*, o adevărată chemare directă la răscoală.

52) O serie de poezii scrise de Coșbuc au în centru figuri de domnitori, simboluri umane ale luptei pentru independență: Gelu, Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, dar și pe regele dac Decebal.

53) Baladele *Nunta Zamfirei* și *Moartea lui Fulger* se opresc asupra unor mari evenimente din viața satului care antrenează întreaga colectivitate rurală.

54) *Nunta Zamfirei*, primul mare succes literar al lui Coșbuc, se dovedește un amplu tablou etnografic, cu tonalități și nuanțe de basm.

55) În balada *Moartea lui Fulger*, Coșbuc transpune artistic viziunea românească asupra morții.

56) În balada *Moartea lui Fulger*, identificăm obiceiurile de îngropăciune: merindea pentru drum (colacul de grâu), făclia menită să lumineze calea și banul ce reprezintă „vamă peste râu”.

57) În balada *Moartea lui Fulger*, sfetnicul „bătrân ca vremea”, „născut cu lumea într-un ceas” este purtătorul filozofiei și al înțelepciunii populare, prin atitudinea demnă în fața morții.

58) Sămănătorismul și poporanismul s-au manifestat în special în primele decenii ale secolului al XX-lea.

59) Octavian Goga a fost numit de critica literară „poet cu verbul de foc” sau „poet național și pur ca și Eminescu”.